

Varšavski originali in ekscentriki.

1. Razstresenec.

Častnik litovskega gardnega polka, Verigin, se je proslavil z nenavadno razstresenostjo. Tukaj naj omenim le nekatere slučaje te zabavne razstresenosti. Ko so igrali kvarte, mu je bilo potrebno pljuniti — bil je jako mokroten — je dolgo o tem premišljeval, potem je pa nakrat vrgel kvarto v pljuvalnik z žaganjem, katerega so vselej postavili zraven njega, in potem pljunil na igralno mizo v veliko začudenje tistih, ki so prvokrat z njim igrali. Drugi, ki so ga že poznali, so že bili na to pripravljeni, da kako tako napravi.

Pogosto so ž njim napravili sledečo šalo. Ko je kosil pri kakem tovarišu in je sluga njemu prinesel podnos z vodko, je navadno nalil kozarček, potem se pa zamislil. Tedaj je kdo prišel k njemu, vzel kozarček in izpil. Verigin je molče pogledal izpraznjeni kozarček, katerega je bil nalil zase, potem zopet malo pomislil, potem pa mirno vzel s podnosa črnega kruha s soljo in prigriznil, ter šel k mizi.

— Saj še nisi izpil vodke?

— Izpil sem že in prigriznil kruha, odgovoril je Verigin in začel jesti s popolnim prepričanjem, da je že žganje pil.

Verigin je kosil pri oženjenem stotniku Grabbeju. Imel je navado po kosilu poljubiti roko gospej, gospoda pa objeti in poljubiti. In sedaj je vstavši od mize, hotel izpolniti svoj navadni obred hvaležnosti. Grabbe je vstal namesto njegove soproge in Verigin je uljudno njemu poljubil roko, in potem je pa hotel objeti in poljubiti na ustni ženo stoječo poleg svojega moža.

— Ne, strijček, — rekla je ona, — če hočete lahko poljubljate roko mojega moža, a meni prizanesite z objemanjem in poljubovanjem, danes ni Velika noč.

Posebno se je odlikoval s svojo razstresenostjo pri batalijonskih in polkovnih vajah. On je večkrat sam še dalje korakal, ko se je batalijon že davno obrnil na levo ali desno. Vsi bi bili kmalu popokali od smeha, ko so ga gledali.

2. Nerodnež.

K. dolg, suh častnik, nelepe rasti, volinskega polka je bil znan po svoji nenavadni nerodnosti, katera je že bila prišla v pregovor. Ni ga bilo dne, da ne bi bil naredil kje kake nerodnosti. Bil je bič in groza svojih mestnih znancev in salonov teh hiš, kamor je on prišel.

Koliko je on pobil posode, drage namizne oprave! polomil stolov, naslonjačev, miz in druge hišne oprave. In kaj se je pripetilo vse v večernih zabavah, na katere je pripeljala K. huda osoda gospodarjeva, obiskovalcev, zlasti obiskovalk plesov! Njegov prihod je napravil splošno zmešnjavo mej plesalci, mej katere se je rad mešal v pravo nesrečo. Kolikerim je stopil na nogo, in toliko raztrgal ženskih oblek, jedno damo je porinil v ogelj, mize ali naslonjača, drugo podrl, s tretjo je sam padel, kakor je bil dolg in širok. Kakor opustošilni vihar, tako je delal na parketu plesne dvorane, iz katere je pogosto

odšel ob polovici plesa, kar je bilo jedino pametno, da ni naposled koga prisilil, da bi bil zaklical v obupnosti: Sauve qui peut (Reši se, kdor se more) in tako provzročili občnega bega gostov s plesa na vse strani. Dolgo je ostal gospodariem in gostom v spominu ples, na katerem je bil dolgonogi in nerodni častnik K. Prepovedovanje o takem plesu je šlo od ust do ust, od hiše do hiše po vsej Varšavi. Z jedno besedo ustna varšavska kronika o nerodnosti K. je bila tako velika, da bi zadoščalo za pol leta za listek, kateremu koli dnevniku.

Nekdaj je pri paradi korakal mimo carjeviča in s svojo sabljo tako nerodno pozdravi, da je zadel v čelado in si jo izbil z glave.

— Do sedaj sem le slišal, da je K. neroden, sedaj sem pa videl, rekel je veliki knez. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Cigani na Ogerskem. Po poslednjem popisovanju je na Ogerskem 274.940 ciganov, ki imajo 58.747 za šolo godnih otrok, od katerih jih je pa v šolo hodilo samo 40.624. Rimsko-katoliške vere jih je 47.840, grško katoliške 10.94, pravoslavne 13.64, drugi so pa pripadali raznim protestanskim veram. 38.10 % je madjarščino proglasilo za materinščino, 29.97 jih pa govori cigansščino, 0.87 nemščino, 3.59 slovaščino, 24.39 rumunščino, 0.73 rusinščino, 0.11 hrvaščino, 2.13 srbščino in 0.11 druge jezike. 52.16 % jih ni razumelo cigansščine. Cigansščino govore največ klateči se cigani, dočim so jo stalno naseljeni že po večjem pozabili.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V drugi seji dne 3. januarja so stavili poslanci dr. Tavčar in tovariši nastopni samostalni predlog: Visoki deželni zbor skleni: Osrednja vlada se pozivlja, da pravočasno odpove carinsko pogodbo z Ogersko, in da pri pogajanju glede obnovitve nagodbe z isto državo odločno zastopa stališče, da je ti državni polovici pridobiti mnogo ugodnejšo prispevalno kvoto, nego je bila dosedanja. — Posl. Hribar in tovariši so stavili samostalni predlog: Da se kmetovalcem omogoči zagotoviti si proti vsem slučajnostim koristi, ki izvirajo iz umne živinoreje, ustanovi se deželna živinska zavarovalnica. — Posl. Hribar in tovariši so stavili slednjič samostalni predlog: Visoki deželni zbor skleni: Deželnih naklad oproste se vsa ona poslopja in na isto dobo, katera in kakor so oproščena v smislu zakona z dne 23. junija 1895. od hišno najemninskega in hišnorazrednega davka. Utemeljevanje teh predlogov pride na dnevni red jedne prihodnjih sej. — Posl. Murnik stavi nujni predlog glede začasnega pobiranja doklad na pivo. Ta predlog utemeljuje poslanec s tem, da se ne bi v kvar deželnim financam napačno tolmačil predlog stavljen v prvi seji glede začasnega pobiranja deželnih naklad. Predlog se sprejme. Posl. Murnik poroča imenom deželnega odbora o deželnozborskih volitvah in predlaga, da naj se volitve verificirajo. Vnela se je dolga debata, katere so se udeležili posl. Kersnik, Klun, Hribar, Kalan, dr. Tavčar, dr. Žitnik, Ažman, Detela, dr. Schaffer in poročevalec. Narodni in klerikalni poslanci so si očitali drug drugemu nedostojno agitacijo pri volitvah. O tej debati znabiti o priložnosti kaj več. Volitve so se na to verificirale. Posl. Luck-

mann poroča o računskem zaključku garancijskega zaklada dolenjskih železnic in o proračunu za l. 1896. Posl. Hribar predlaga naj se v proračun dene svota 20.000 gld. za vrhniško železnico. Posl. dr. Schaffer in Klun sta zoper to, ker se svota še ne bo rabila, poslednji le še predlaga, da naj se deželni odbor pooblasti, da sme to svoto izplačati, ko bi le bilo potrebno. Ko je posl. Murnik dokazal, da je to storiti deželni odbor že davno pooblaščen, sta se računski zaključek in proračun odobrila.

V tretji seji dne 4. januarja naznani deželni glavar smrt dalmatinskega deželnega glavarja dr. Mihaela Klaiča in si izprosi od zbora dovoljenje, da izrazi o tej priliki sožalje dežele Kranjske deželnemu zboru dalmatinskemu. Temu zboru jednoglasno pritrdi. — Posl. Povše in tovariši stavijo tri samostalne predloge. Prvi se tiče nagodbe z Ogersko, drugi ustanovitve deželne zavarovalnice in tretji ustanovitve kmetijskih zadrug. Potrdita se računski sklepi kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada in normalnošolskega zaklada za l. 1894. Posl. dr. Žitnik poroča imenom finančnega odseka o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1894. in proračunih za l. 1896., ki so se odobrila. Odobrila sta se računski sklep deželno-kulturnega zaklada za l. 1894. in proračun za l. 1896. Posl. Luckmann poroča imenom finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za l. 1894. Posl. Kalan predlaga resolucijo, ki meri na to, da naj se kaznjenci uporabljajo za taka dela, s katerimi ne škodujejo domačim obrtnikom. Računski sklep se odobri. Posl. Povše poroča imenom finančnega odseka o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedeljske šole na Grmu za l. 1894. Posl. Schweiger priporoča, da naj bi se na Grmu več storilo za vinorejo. Posl. pl. Langer oporeka predgovorniku, češ, da se dosti stori za vinorejo. Posl. Kalan napade vodstvo na Grmu, da je zanikerno in predlaga grajo. Posl. dr. Tavčar opravičuje vodstvo. Tudi poročevalec ni za to, da bi se kar brez preiskave izrekla graja. Račun se na to odobri in dovoli učitelju A. Lapajnetu na Grmu za nagrado za pouk v slovenščini 50 gld. Posl. pl. Lenkh poroča o prošnji društva „Verein zum Schutze des Weinbaues“ za podporo in predlaga, da se dovoli 50 gld. Posl. Hribar opozarja na veliko važnost tega društva. Nagrada 50 gld. se na to dovoli. Posl. Klun poroča imenom finančnega odseka v prošnjah bivšega učitelja Mateja Prašnikarja, umirovlj. učitelja V. Sturma, učiteljskih sirot Ana Adamič, Mar. Novak, Ivana Vrančič in vdove Matilde Kokalj za podaljšanje oziroma povišanje miloščin in pokojnin in predlaga: M. Prašnikarja naj se poviša miloščina od letnih 60 nad 100 gld.; V. Sturmova prošnja naj se odkloni, a naj se ne tirja povračilo zneska, kateri se je pomotoma izplačal; Ani Adamič in Matildi Kokalj naj se podaljšati miloščini; Mariji Novak naj se poviša miloščina od 50 na 60 gld. in ob ednem podaljša; Ivani Vrančič naj se poviša miloščina od 60 na 80 gld. in se naj ob enem podaljša. Predlogi se sprejme. Posl. Murnik poroča o prošnji Marije Sapletove za podaljšanje miloščine in predlaga, naj se prošnja usliši. — Se sprejme. Isti poslanec poroča o prošnji občine Kropa glede posojila 200 gld. za zgradbo župnišča in predlaga, naj se prošnja priporočilno odstopi deželnemu odboru v rešitev. — Predlogu se pritrdi. Isti poslanec poroča o prošnji Franceta Kraljiča za podporo vsled povodnji in nasvetuje, naj se odstopi deželnemu odboru v rešitev. — Se sprejme. Posl. pl. Lenkh poroča o prošnji živinozdravnika Lebenharta v Starem trgu za deželno nagrado in predlaga, naj se odstopi dež. odboru v rešitev. Se sprejme. Posl. dr. Papež poroča o prošnji „Slov. planinskega društva v Ljubljani“ za podporo in predlaga, da se dovoli 200 gld. — Predlog se sprejme.

Prihodnja seja je bila včeraj dne 9. januarja.

— Cesar je odlikoval bivšo predstojnico uršulinskega samostana mater Antonijo Murgelj z zlatim zaslužnim križcem s krono.

— Častnim občanom je občinski zastop na Raki v priznanje zaslug za zgradbo nove šole imenoval gosp. dež. predsednika barona Heina in gosp. okr. glavarja v Krškem, barona Schönbergerja.

Občni zbor telovadnega društva „Ljubljanski Sokol“ vršil se je ob obili udeležbi dne 5. jan. t. l., zborovanju je predsedoval starosta g. dr. Iv. Tavčar, ki je v lepem nagovoru spodbujal Sokole k vztrajnemu delu. Povdarjal je zasluge bivšega staroste g. Iv. Hribarja za društvo. Iz blagajnikovega poročila je posneti, da je imelo društvo koncem 1895. leta v gotovini 1380 gld. 43½ kr. Proračun za l. 1896. kaže, da bodo stroški znašali 5350 gld. Nabaviti je treba namreč novo telovadno orodje za sokolsko telovadnico v „Narodnem domu“. Po živahnem razgovoru o novih prostorih v „Narodnem domu“ in o napredku Sokola volil se je za starosta deželni poslanec gospod dr. Ivan Tavčar in za podstarosta gospod dr. Josip Kušar.

— Žrebanje srečk narodopisne razstave v Pragi je bilo dne 30. decembra 1895. l. Zadeti dobitki se bodo izplačevali do 15. februarja t. l. Ker je i mej Slovenci mnogo teh srečk, se dotičniki na to opozarjajo.

— Čitalnica v Starem Trgu pri Ložu praznuje julija meseca 1896. svojo 25letnico.

— Mestna hranilnica v Radovljici. Mestni občinski svet v Radovljici je sklenil v svoji seji dne 2. jan. t. l. ustanoviti mestno hranilnico, kakor jednaki že posluje v Kranju in Novem mestu.

— Efektno tombolo je dovolilo finančno ministerstvo prirediti l. 1896. gasilnemu društvu v Begunjah pri Radovljici.

— Koliko se na Kranjskem pokadi? L. 1894. se je na Kranjskem pokadilo 17,155.675 smodk in 29,586.559 cigaret. Na osebo pride 34 smodk v vrednosti 1 gld. 2 kr. in 58 cigaret v vrednosti 40 kr. Država je skupila l. 1894. za tobak 89,353.550 gl. in sicer za smodke 42,429.220 gl. za cigarete 13,917.428 gl. za tobak za kajenje 28,425.170 gl. in za tobak za nosljanje 2,656.575 gld. Čisti dobiček tobaka je znašal 59,815.621 gld. To je večji znesek, kakor ga dobi država za zemljiški davek. Vseh tovaru v Avstriji je 28, ki imajo nad 30.000 delavcev. Največ blaga je izgotovila ljubljanska tovarna, namreč 84,364.000 smodk in 157,026.000 cigaret.

— Semenja za poljedelske stroje bo od 9. do 14. maja 1896. na Dunaji. Natančnejši program se lahko pogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— V Ljubljani je umrlo minolo leto 1070 oseb.

— Tovarna za cement na Dovjem. Ministerstvo je dovolilo tovarniški družbi za izdelovanje cementa na Dovjem na Gorenjskem, da se preosnuje v delniško družbo pod naslovom: „Portland-Cement-Fabriks-Actiengesellschaft Lengenfeld“ in je dotična pravila že odobrila.

— Morilec Perme, ki je moril v Trojanah in Ločici pri Vranskem pride prihodnji mesec pred porotno sodišče v Celju.

— Ukraden tisočak, katerega je ukral pisar Carli svojemu šefu advokatu dr. Hudniku, vsled česar je bil Carli obsojen na 5let, se je našel. Preiskava ni mogla dognati, kje bi bil tisočak. Minole dni prinesla je pa zagovorniku Carlijevemu g. dr. Iv. Tavčarju, Carlijeva žena oni tisočak. Rekla je, da ga ji je izročil njen mož Carli v zaporu, ko ga je obiskala. Preiskava bo dognala, je li res Carli imel tisočak pri sebi.

Popolni solnčni mrak, kakoršni so redki, bo opazovati letos dne 9. avgusta. Videti se bo pa ta mrak le v severni Norvegiji.